

ries die met kinderen te maken hebben, zijn nu verspreid over vele sectoren en over verschillende beleidsniveaus: federaal, de verschillende gemeenschappen en gewesten. De versnippering van dit bevoegdheidsdomein en van de financiële middelen maakt een geïntegreerd en doordacht beleid voor kinderen en daarom ook de toepassing van het Verdrag zeer moeilijk.

Daarom werd in de Commissie Welzijn en Gezondheid van het Vlaams Parlement een voorstel van decreet betreffende de oprichting van een kinderombudsdienst ingediend, onder meer geïnspireerd op het Noorse voorbeeld. Die onafhankelijke en voor kinderen gemakkelijk toegankelijke ombudsdienst moet erover waken dat de behoeften, belangen en rechten van kinderen de nodige aandacht zullen krijgen op alle domeinen.

**Een geo-politiek sociaal contract
door Eugeen Verhellen - 24 juli '96**

Het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) is bijna universeel geratificeerd. Dat is uniek in de geschiedenis van de mensenrechten-instrumenten. In België is het Verdrag sedert 1992 van kracht.

Onmiskienbaar gaat met de ratificatie heel wat retoriek en lippendienst gepaard. Toch is een nooit geziene beweging op gang gekomen die zich aan het organiseren is om het IVRK ook daadwerkelijk universeel te (laten) implementeren.

De discussie over kinderrechten is nog lang niet afgerond. De diverse actoren die zich inzetten voor een kwaliteitsverbetering van de democratie, zouden uit een verdergezet debat consequenties kunnen trekken voor hun actie. Met de stellingen hieronder wil ik daaraan bijdragen.

Stelling 1. Het IVRK kwam niet uit de lucht

vallen. Het is het gevolg van een actieve periode van discussie, onderzoek, lobbying... van wat genoemd wordt de kinderrechtenbeweging, als deel van de nieuwe sociale bewegingen. Voornamelijk vier aandachtspunten stonden als motieven centraal: het adultocentrisme, de studie van het kind, het mensenrechtendiscours (ontologie) en de historisch-sociale constructie van het kindbeeld. Het blijft van uitermate groot belang die discussie-thema's aan verder en diepgaander onderzoek te onderwerpen.

Stelling 2. De toen gebruikte en nu nog te herkennen strategieën blijven nog steeds relevant en kregen zelfs een wettelijke basis via het IVRK. Het verdient aanbeveling deze (politiek) te versterken. Het betreft: belangenbehartiging, etnografie van kinderen, zelforganisatie van kinderen en netwerkontwikkeling.

Stelling 3. Aangezien het IVRK het kind erkent als drager van (mensen)rechten, is het beleid wettelijk gebonden de rechtsbescherming van kinderen in zijn land te versterken, aan te vullen, zonodig uit te bouwen. Onderzoek suggereert een vijftal, onderling afhankelijke basiskwaliteitsvereisten die een ernstige rechtsbescherming moeten onderbouwen.

1. Men moet rechten hebben.
2. Men moet die rechten kennen.
3. Men moet ze kunnen uitoefenen.
4. Men moet ze desgevallend kunnen afdwingen.
5. Men moet kunnen rekenen op belangenbehartiging.

Stelling 4. Samen met de draaglijn 'duurzame ontwikkeling' geeft het IVRK als geen ander mensenrechten-instrument (gezien de comprehensiviteit, het bindend karakter en de quasi universele ratificatie) aan de overheid en de NGO-wereld een sterke wettelijke basis voor een universeel sociaal contract.